

การชกมวยข้างถนน

วันที่ 21 ธันวาคม 2568 - 12:34 น.

ผู้เขียน ศาสตราจารย์พิเศษ กุลพล พลวัน

การชกมวยข้างถนน

ด้วยสถานีวิทยุโทรทัศนแห่งหนึ่งได้เผยแพร่ภาพและข่าวที่มีผู้จัดให้มีการชกมวย ที่คู่ชกได้สวมหมวกกัน อยู่ข้างถนน ซึ่งพื้นเป็นคอนกรีต เป็นการชกแบบมวยสากลโดยใช้หมัดชกอย่างเดียว ทั้งคู่ไม่ได้ใส่เครื่อง ป้องกันอันตรายที่ศีรษะ กรณีหากถูกชกที่ศีรษะอย่างรุนแรง หรือล้มลงศีรษะอาจกระทบกับพื้นคอนกรีต ได้รับความบาดเจ็บสาหัส พิการ หรือถึงตายได้ และไม่มีเครื่องป้องกันกรณีคู่ชกอาจชกต่ำกว่าเข็มขัด ซึ่งอาจทำให้บาดเจ็บสาหัส หรือตายได้ นอกจากนั้นก็ไม่มีกรรมการห้ามตามกติกาการแข่งขันชกมวยอัน เป็นที่ยอมรับกันทั่วไป ไม่มีแพทย์สนามคอยดูแลกรณีบาดเจ็บฉุกเฉินเพื่อป้องกัน หรือช่วยเหลือกรณีบาดเจ็บสาหัส พิการ หรืออาจถึงตาย มีเพียงเจ้าหน้าที่กู้ภัยสาธารณะซึ่งมิใช่แพทย์ มีความรู้เพียง ปฐมพยาบาลเบื้องต้น

เช่น ทำแผลเท่านั้น และไม่ปรากฏแน่ชัดว่าชกด้วยกันเนื่องจากสมัครใจประลองฝีมือ เกิดจากการทำพนัน ขันต่อ หรือมีสาเหตุโกรธเคืองกัน ฯลฯ ระหว่างการชกมีผู้ชมมุงดูจำนวนหนึ่งส่งเสียงเชียร์ตลอดเวลา

ข่าวว่าปัจจุบันมีความนิยมแข่งขันชกมวยวิธีดังกล่าวไปทั่วประเทศ เรียกกันว่า "นักต่อสู้ข้างถนน" โดย ไม่มีข่าวว่าหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องเข้าไปควบคุมดูแล หรือห้ามมิให้มีการชกแต่อย่างใด

ปัญหาก็คือ การชกมวยข้างถนนดังกล่าวนี้ถือว่าเป็นการเล่นกีฬาที่ยอมรับกันทั่วไป หรือเป็นการสมัครใจ ทำร้ายร่างกายซึ่งกันและกัน อันเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น

พระราชบัญญัติกีฬามวย พ.ศ.2542 เป็นต้น ฯลฯ

ปกติในทางนิติศาสตร์การทำร้ายร่างกายผู้อื่นเป็นสิ่งที่ไม่อาจกระทำได้ แม้ว่าคู่กรณีจะตกลงยินยอมกัน เช่น การทดลองให้อีกฝ่ายยิง หรือแทง เพื่อทดลองเครื่องรางของขลัง เพราะทางกฎหมายถือเป็นความเชื่อที่มงาย ขัดต่อความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชนต้องห้ามตามกฎหมาย ดังนั้น ถ้าหากมีการบาดเจ็บ หรือล้มตาย ผู้ยิง หรือแทง ก็จะมี ความผิดฐานทำร้ายผู้อื่น หรือฆ่าคนโดยเจตนา (เล็งเห็นผล) หรือฆ่าคนโดยไม่เจตนา แล้วแต่กรณี

แต่ขณะเดียวกัน ก็มีการยอมรับกันในทางปฏิบัติว่ามีบางกรณีที่กฎหมายก็ยอมให้มีการทำร้ายร่างกายกัน ได้ด้วยความตกลงยินยอมกัน โดยไม่ถือเป็นความผิดทางอาญา ซึ่งความยินยอมดังกล่าวนี้เรียกว่า "จารีตประเพณี" ซึ่งในทางแพ่งได้มีการบัญญัติไว้ชัดเจนในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 4 วรรคสองว่า "เมื่อไม่มีบทกฎหมายที่จะยกมาปรับคดีได้ ให้วินิจฉัยตามจารีตประเพณีแห่งท้องถิ่น ฯลฯ" แต่ในทางอาญาไม่มีกฎหมายบัญญัติไว้ชัดแล้วเช่นนี้ จึงต้องพิจารณาเป็นกรณีไปว่า เรื่องใดบ้างที่ประเทศไทย และประเทศต่างๆ ยินยอมให้นำจารีตประเพณีมาใช้กันได้ ปัจจุบันในทางปฏิบัติหลักความยินยอมให้มีการทำร้ายกันได้โดยไม่ถือเป็นความผิดอาญาโดยทางรัฐจะไม่ดำเนินคดีอาญากับผู้ทำร้ายคือการทำร้ายร่างกาย เนื่องจากเป็น "การเล่นกีฬา" และ "ผ่าตัดเพื่อการรักษาของแพทย์" โดยมีเงื่อนไขสำคัญว่าความยินยอมดังกล่าวจะต้องเป็นไปโดย "บริสุทธิ์ใจ มิได้เกิดจากการถูกข่มขู่ หรือหลอกลวง" และประการสำคัญที่สุดก็คือ ความยินยอมทุกกรณีต้องไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

ความยินยอมในการแข่งขันกีฬาอันเป็นที่ยอมรับกันทั่วไปที่อาจมีการบาดเจ็บ หรือบางกรณีอาจถึงแก่ชีวิต ปกติไม่ถือว่าเป็นการทำร้ายร่างกายกัน ผู้แข่งขัน เช่น การชกมวยที่จัดแข่งขันตามสนามมวยที่ถูกตั้งตามกติกาอันเป็นที่ยอมรับกันทั่วไป หรือการขับรถแข่ง หรือรถจักรยานยนต์ในสนามแข่งรถแข่งขัน ซึ่งอาจมีการบาดเจ็บ หรือบางครั้งถึงแก่ความตาย ในทางปฏิบัติก็จะไม่มีการดำเนินคดีอาญากับอีกฝ่ายหนึ่ง เพราะถือเป็นการแข่งขันกีฬาที่เป็นที่ยอมรับกันทั่วโลก โดยถือว่าการเล่นกีฬาเป็นสิ่งที่รัฐควรสนับสนุน เพื่อให้ประชาชนของตนมีสุขภาพอนามัยที่ดี มีน้ำใจในการต่อสู้ที่ถูกตั้งตามกฎเกณฑ์เพื่อเอาชนะในการแข่งขันเป็นการฝึกจิตใจประชาชนที่ดีอย่างหนึ่ง

แต่การต่อสู้บางอย่างที่เกิดขึ้นจริงในอดีต เช่น การทำดวลปืนกันระหว่างคูริ เช่น ในสหรัฐอเมริกา เมื่อประมาณร้อยกว่าปีเหมือนในภาพยนตร์ความอยของฮอลลีวูด แม้จะอ้างว่าเป็นการต่อสู้ของลูกผู้ชาย หรือของสุภาพบุรุษ ทำให้มีการบาดเจ็บล้มตายกัน ปัจจุบันไม่สามารถกระทำได้และไม่ถือเป็นการแข่งกีฬาที่ชอบด้วยกฎหมาย อยากรู้ก็ดี ปัจจุบันมีประเทศเล็กๆ ในอเมริกาใต้มีการจัดเวทีสนามกลางแจ้งให้คูริที่หมองใจกันได้ต่อสู้กันมือเปล่าทั้งชายและหญิง มีคนในชุมชนล้อมวงร้องเชียร์กันตลอดเวลา และเมื่อจบแล้วให้ทั้งสองฝ่ายจับมือคืนดีกัน ซึ่งคงเป็นที่ยอมรับกันเฉพาะท้องถิ่น ไม่สามารถกล่าวอ้างได้ในประเทศไทย

หลักความยินยอมนี้ใช้กับกรณีของผู้เข้าชกมวยการแข่งขันกีฬาด้วย เช่น การเข้าชกมวยการแข่งขันขับรถแข่ง หรือแข่งเรือเร็วในสนามที่จัดแข่งขันโดยชอบด้วยกติกา กฎเกณฑ์การแข่งขันอันเป็นที่ยอมรับกันทุกประการ หลายครั้งที่เกิดอุบัติเหตุ หรือเรือชนกันเอง ได้แล่นหลุดออกนอกทางวิ่งและพุ่งเข้าไปใส่ผู้ชม และจากการติดตามข่าวยังไม่เคยพบว่ามีกรณีดำเนินคดีอาญากับผู้แข่งขันที่ขับรถ หรือแข่งเรือชนกันเอง หรือแฉลบออกไปชนผู้ชมที่อยู่ข้างทางได้รับบาดเจ็บ หรือเสียชีวิต ก็ไม่มีการดำเนินคดีฐานขับรถ หรือชนเรือโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายแก่กายหรือเสียชีวิต เพราะถือว่าผู้ชมสมัครใจ "เสี่ยงภัย" เข้าชมการแข่งขันที่ยินยอมรับอันตรายที่อาจเกิดขึ้น ซึ่งความยินยอมนี้ไม่ถือว่ายึดต่อความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชนแต่อย่างใด

แต่ถ้าหากการแข่งขันกีฬาใดๆ ที่มีได้เกิดขึ้นโดยบริสุทธิ์ใจ เช่น การชกมวยที่มีการทำท่ายกกัน หรือมีการพนันขันต่อกัน ซึ่งเป็นความผิดตามกฎหมาย หรือเป็นการแข่งขันกีฬาที่อันตรายเกินไปก็ไม่อาจยอมรับได้ในทางกฎหมาย ดังเช่นการชกมวยข้างถนนตามที่ปรากฏข่าวทางสถานีวิทยุโทรทัศน์ดังกล่าวข้างต้น การแข่งขันดังกล่าวแม้กระทำโดยความยินยอมทั้งสองฝ่าย แต่ความยินยอมดังกล่าวถือว่าขัดต่อความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชนต้องห้ามตามกฎหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการชกมวยโดยมีการทำท่ายกเพราะโกรธเคืองกัน หรือมีการพนันขันต่อเข้ามาเกี่ยวข้อง ถือเป็นการแข่งขันกีฬาที่มีได้เกิดขึ้นโดยบริสุทธิ์ใจเหมือนการแข่งขันกีฬาทั่วไป ความยินยอมของทั้งสองฝ่ายถือว่าขัดต่อความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ผู้ทำการชกมวยทั้งสองคนย่อมมีความผิดฐานทำร้ายร่างกายซึ่งกันและกัน หากเกิดการตายก็อาจมีความผิดฐานฆ่าคนตายโดยไม่เจตนาตามประมวลกฎหมายอาญา เพียงแต่ผู้ชกคนใดคนหนึ่ง หรือผู้ทำการแทนจะฟ้องอีกฝ่ายหนึ่งเป็นคดีอาญาไม่ได้ เพราะตนก็มีส่วนร่วมในการกระทำผิดด้วย ซึ่งในทางวิชาการเรียกกันว่ามิใช่ "ผู้เสียหายโดยนิตินัย" ดังปรากฏตัวอย่างคำพิพากษาฎีกาที่วินิจฉัยในคดีการแข่งขันชกมวยที่มีการพนันมาเกี่ยวข้องคือ คำพิพากษาฎีกาที่ 1083/2510 พิพากษาว่า เด็กชาย 2 คนได้ชกมวยกันโดยสมัครใจ สวมหมวมและมีกรรมการตัดสิน โดยมีเดิมพันพนันกัน ต่อมาอีก 5 วัน เด็กคนหนึ่งตายเนื่องจากการชกกัน บิดาเด็กที่ตายจะฟ้องเด็กอีกฝ่ายในความผิดฐานฆ่าผู้อื่นโดยไม่เจตนาไม่ได้ เพราะเด็กผู้ตายสมัครใจชกกัน จึงไม่ใช่ผู้เสียหายที่จะฟ้องอีกฝ่ายหนึ่ง ดังนั้น บิดาเด็กผู้ตายจะอาศัยสิทธิเด็กฟ้องคดีแทนผู้ตายก็ย่อมไม่ได้เช่นกัน

ดังนั้น การชกมวยข้างถนนดังกล่าวข้างต้นจึงมิใช่การแข่งขันกีฬาชกมวยที่ยอมรับกันทางกฎหมาย ในประเทศต่างๆ รวมทั้งประเทศไทย จึงถือเป็นการแข่งขันชกมวยโดยขัดต่อความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน เป็นความผิดต่อร่างกายหรือชีวิตตามประมวลกฎหมายอาญา กล่าวคือ หากมีเพียงบาดแผล เช่น ฆ่าบวมเล็กน้อย ก็อาจมีความผิดฐานใช้กำลังทำร้ายผู้อื่นโดยไม่ถึงกับเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่กายหรือจิตใจอันเป็นความผิดลหุโทษตามมาตรา 391 หรือมีบาดแผลแตกโลหิตไหลไม่มากนัก ก็อาจเป็นความผิดฐานทำร้ายร่างกายตามมาตรา 295 หรือบาดเจ็บสาหัสตามมาตรา 297 หรือถึงตายเป็นความผิดฐานฆ่าโดยไม่เจตนาตามมาตรา 290 นอกจากนั้นผู้ที่เกี่ยวข้องกับการชกมวยดังกล่าวก็อาจมีความผิดตามพระราชบัญญัติกีฬามวย พ.ศ.2542 เช่น ผู้จัดการรายการแข่งมวยให้มีการชกกัน นักมวยคู่ชก เช่น มาตรา 14, 26, 35, 55 ฯลฯ ซึ่งเป็นผู้สนับสนุนให้มีการทำร้ายร่างกายซึ่งกันและกัน อันเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 86 ต้องระวางโทษสองในสามส่วนของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดที่สนับสนุนนั้นด้วย

ดังนั้น เป็นอำนาจหน้าที่ของการกีฬาแห่งประเทศไทยและพนักงานสอบสวนในท้องที่ที่จะต้องตรวจสอบและดำเนินคดีกับผู้ชกมวยข้างถนนดังกล่าว รวมทั้งผู้ที่จัดให้มีการแข่งขัน ฯลฯ ในความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา และพระราชบัญญัติกีฬามวย พ.ศ.2542 เพื่อป้องกันและปราบปรามการแข่งขันที่ขัดต่อกฎหมายทุกชนิดตามอำเภอใจ เพราะจะเป็นเยี่ยงอย่างให้เด็กและเยาวชนกระทำตามโดยไม่เคารพและเกรงกลัวต่อบทบัญญัติกฎหมายของบ้านเมืองในเรื่องอื่นๆ ติดตามมาด้วย เช่น การขับขีรถจักรยานยนต์แข่งขันกันบนถนนสาธารณะก่อความเดือดร้อนรำคาญให้แก่ประชาชนอย่างยิ่ง แม้อำนาจจะทำการจับกุมปราบปรามก็ยังไม่เข็ดหลาบ หรือการรวมกลุ่มกันไล่ทำร้ายกลุ่มวัยรุ่นคนจรจัดขนาดเจ็บล้มตาย รวมทั้งประชาชนผู้บริสุทธิ์ที่ถูกลูกหลงซึ่งนับวันจะรุนแรงมากยิ่งขึ้น ฯลฯ กลายเป็นปัญหาสำคัญของสังคมในปัจจุบัน